

A.B. 22/23

Aan: AB-leden
Van: Robin Heij

Betreft: Mededelingen AB 13 april 2022
Datum: 6 april 2022

Leefgeld Oekraïners

In hun Kamerbrief van 21 maart 2022 staan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de minister voor Armoedebeluid, Participatie en Pensioenen stil bij het leefgeld voor de Oekraïners. In de brief wordt in gegaan op de hoogte, uitkering en beëindiging van het leefgeld voor de Oekraïners en gevolgen van de opvang voor de gasthuishoudens. Stellers roepen de gemeenten op om de Oekraïners in de particuliere opvang zo snel mogelijk in te schrijven in de BRP (Basis Registratie Personen). Daarnaast geven stellers aan, dat het uitgangspunt is om gasthuishoudens geen negatieve gevolgen te laten ondervinden bij de te betalen lokale heffingen (eenpersoonshuishouden versus meerpersoonshuishouden) en bij de kwijtschelding van lokale heffingen.

Naar aanleiding van deze brief heeft SVHW contact gezocht met collega belastingkantoren, VNG en de LVLB (Landelijke Vereniging voor Lokale Belastingen) om zicht te krijgen op welke wijze er uitvoering kan worden gegeven aan het voorkomen van de bedoelde negatieve gevolgen. Het huidige beeld is, dat hier nog geen zicht op is. Immers als de Oekraïners ingeschreven worden in de BRP initieert dit een automatische verwerking van het aantal personen per huishouden, waarbij het niet zichtbaar is of het inderdaad om Oekraïners of een reguliere wijziging gaat. Daarnaast is het onduidelijk op welke basis de eventuele compensatie plaatsvindt (de heffingsambtenaar is namelijk gehouden de verordening uit te voeren):

- Hoe kan het recht op compensatie aangetoond worden? (zie opmerkingen over de BRP);
- Moet de verordening worden aangepast om een basis te bieden?;
- Moet de hardheidsclausule worden toegepast in individuele gevallen?.

De vraagstelling dringt zich op of compensatie via het belastinginstrument zelf de meest voor de hand liggende manier is of dat een directe compensatieregeling vanuit de gemeenten het meest geijkte instrument is. Temeer het om beperkte aantallen gaat. SVHW blijft de situatie volgen en blijft de deelnemers informeren.

Hieronder wordt de impact op de lokale belastingen voor gasthuishoudens geschetst (voor de waterschapsbelastingen zijn er in 2022 geen gevolgen):

1. Afvalstoffenheffing:

- a. Een deel van de gemeenten onderscheidt één- of meerpersoonshuishoudens voor de heffing. Het gemiddeld verschil tussen hiertussen is gering: landelijk circa 54 euro per jaar. Het effect treedt alleen op bij alleenstaanden die één of meer Oekraïners huisvesten (opvanggezinnen betalen al het meerpersoonstarief) en als de gemeente niet heft op basis van de situatie per 1 januari maar gedurende het jaar doorlopend muteert;

- b. Bij de gemeenten die DifTar hebben treedt de problematiek op bij alle gasthuishoudens, zowel alleenstaanden als meerpersoons. De hoeveelheid aangeboden afval en dus heffing zullen toenemen.

2. Rioolheffing

- a. Indien de gemeente heft naar omvang huishouden (ook hier is het gemiddelde verschil gering: landelijk circa 18 euro per jaar) gelden dezelfde overwegingen als onder a. bij de afvalstoffenheffing
- b. Indien de gemeente heft naar waterverbruik dan zouden meerverbruik en meerkosten kunnen optreden. Aangezien er voor de eerste 250/500 kuub vaak een vast bedrag geldt zal slechts in uitzonderlijke gevallen het opvangen van Oekraïners het gebruik boven deze grens brengen.

3. Toeristenbelasting

De conclusie is dat bij gasthuishoudens geen heffing wordt gedaan, omdat zodra de Oekraïners ingeschreven staan in de BRP zij inwoner zijn. Als dat (nog) niet het geval is dan vindt er alleen heffing plaats als er voor de overnachting betaald wordt (en dat lijkt niet de bedoeling). Zelfs in dat laatste geval kunnen gemeenten in analogie met de regeling in de verordening voor coa-vluchtelingen alsnog niet heffen.

Voor de kwijtschelding (gemeenten en waterschap) geldt dat het inkomen van woningdelers in aanmerking dient te worden genomen bij beoordeling van de kwijtschelding. De uitspraak dat de leefgelden van de Oekraïners niet meetellen is nog niet gedaan en dient wel door het rijk gedaan te worden als men problemen wil voorkomen. Het Rijk heeft wel al gedacht aan de bijstand (de woningdelersregeling wordt namelijk een half jaar buiten werking gesteld).

Kinderopvangtoeslagenaffaire

Het overzicht voor de SISA-verantwoording (aantal erkend gedupeerden, kwijtgescholden belastingopbrengsten, kwijtgescholden ophogingskosten) is aan de deelnemers verstrekt en kan ook gevonden worden in de jaarstukken SVHW 2021 (bladzijde 78 en 79). De deelnemers kunnen deze gegevens gebruiken voor hun declaratie naar BZK. SVHW zal een factuur sturen voor de forfaitaire uitvoeringskosten en kwijtgescholden ophogingskosten, zodat deze als verplichting kunnen worden geboekt.

SVHW verstrekt komend jaar per kwartaal een overzicht van de afhandeling van kinderopvangtoeslagenaffaire aan de deelnemers.

Bestuur SVHW

In verband met de onlangs gehouden gemeenteraadsverkiezingen verandert de samenstelling van het Dagelijks Bestuur van SVHW. De heer Bults is al teruggetreden als wethouder van de gemeente Barendrecht en is daardoor geen bestuurslid meer van SVHW. De heer van Leenen heeft aangegeven geen nieuwe termijn als wethouder te ambiëren en zal met de collegevorming in de gemeente Hoeksche Waard terugtreden als wethouder en geen bestuurslid meer zijn van SVHW. Daarnaast is de positie van de heer Goedknegt afhankelijk van de uitkomst van de coalitievorming in de gemeente Albrandswaard. Vooralsnog worden alleen de posities van mevrouw Brok (gemeentelijke herindeling per 1 januari 2023) en de heer van der Drift (waterschap) gecontinueerd.

Memo

De aanwijzing van DB-leden dient door het Algemeen Bestuur plaats te vinden onder de voorwaarde dat er geen opengevallen plaatsen zijn in het Algemeen Bestuur (artikel 10 GR SVHW).

Gelet op de verwachte mutaties in het Dagelijks Bestuur, is het daarom van belang om bij de portefeuillevverdeling tijdens de collegevorming zo spoedig mogelijk AB-leden voor SVHW aan te wijzen en tevens na te denken over het feit of men zich kandidaat wenst te stellen voor het Dagelijks Bestuur van SVHW. Verzoek is om de aanwijzing van AB-leden en een eventuele kandidatuur voor het DB-lidmaatschap zo spoedig mogelijk kenbaar te maken bij het directiesecretariaat van SVHW.